

РЕКОНСТРУКЦІЯ ПО ЧЕРЕПУ ОБЛИЧЧЯ ГАЛИЦЬКОГО КНЯЗЯ ЯРОСЛАВА ОСМОМИСЛА (+1187)

С. О. Горбенко

Українська медична стоматологічна академія, м.Полтава

По завершенні ідентифікації поховання XII ст. в саркофазі Успенського собору Галича-Крилоса нами за методикою М.М.Герасимова та Г.В.Лебединської була виконана графічна, а згодом і пластична реконструкція обличчя Ярослава Осмомисла.

Черепна коробка мезокефальна (черепний вказівник 78, 45), овоїдної форми, з боку потилиці прямокутна, наближається до квадрату, з кутоподібним тім'ям. Лоб середньоширокий, наближається до вузького (лобно-поперечний вказівник 66,2), лобні і тім'яні горби виражені добре. Потилічний горб розвинутий слабо на відміну від верхньої вищої лінії. Соскоподібні відростки великі з широкою основою. Соскоподібні отвори є з обох боків. На черепі є метопічний шов, в більшій частині облітерований. Горизонтальне та вертикальне виступання обличчя середнє. Форма обличчя тетрагональна (прямокутний обрис). Лоб середньовисокий і середньоширокий, ближче до вузького, що підкреслюється сильно розвинутими щелепами і ширшими від лобу вилицями. Лобний горб справа виступає сильніше ніж зліва. Надбрівні дуги розвинуті середньо, ступень розвитку — 2. Все це разом дає вигляд спокійних м'яких ліній лобу.

Орбіти також асиметричні, права трошки вища і ширша. Вони великі високі зовнішні краї опущені. Горизонтальне профілювання похиле. Очніці відкриті з притупленим нижнім краєм. Такі орбіти особливо широко поширені серед слов'янських племен: рідше — у європеоїдів Середньої Азії. Очніці досить близько посаджені одна коло одної. Вказані особливості кісткової основи дають великі близько посаджені очі. Мала відстань між очима свідчить також про прямий тонкий ніс. Ніс князя ледь помітно був трохи загострений вниз і відхилений вправо, що не впадало в очі, але відбивалось на глибині і формі носогубних складок.

Середня частина обличчя вузька і висока, що пов'язано із скандинавським походженням частини предків князя. Це враження не зменшує навіть певна асиметрія верхньощелепної кістки. Ця асиметрія відбилась на обличчі, зокрема в будові носо-губних складок. Ножицелодібний прикус і невеликий верхньощелепний прогнатизм, висота зубних коронок та лінія змикання зубів обумовила і малюнок роту. Підборіддя виступає слабо — і бал, але воно міцне, широке і розвинуте.

Будова вуха обумовилась довжиною носа, розташуванням і формою соскоподібних відростків та зовнішнього слухового проходу.

СОСТОЯНИЕ ЦЕРЕБРАЛЬНОЙ ГЕМОДИНАМИКИ И СИСТЕМЫ ГЕМОСТАЗА ПРИ НЕЙРОСТОМАТОЛОГИЧЕСКИХ СИНДРОМАХ СОСУДИСТОГО ГЕНЕЗА

Н.Н.Грицай, Н.В.Литвиненко

Украинская медицинская стоматологическая академия, г.Полтава

Существенная роль в патогенезе развития такого нейростоматологического синдрома, как невралгия тройничного нерва, в основном, принадлежит